C/2025/3167

20.6.2025

Rezoluție a Comitetului European al Regiunilor privind arestarea unor primari turci și atacul la adresa democrației locale în Turcia

(C/2025/3167)

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR (CoR),

Întrucât:

(A) primarul orașului Istanbul, Ekrem İmamoğlu, a fost arestat la 19 martie 2025 împreună cu peste o sută de politicieni aleși locali și cetățeni turci, iar acuzațiile împotriva sa au fost confirmate de procurorul din Istanbul, ceea ce a dus la suspendarea sa din funcție la 23 martie 2025;

(B) în calitate de primar al orașului Istanbul și de președinte al Uniunii municipalităților din Turcia, leadership-ul lui Ekrem İmamoğlu este asociat pe scară largă cu aspirația la o viitoare Turcie bazată pe pluralism, justiție, respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;

(C) anularea, în același timp, a diplomei universitare a dlui İmamoğlu, – o diplomă fiind o cerință pentru a candida la președinție –, și arestarea sa pe baza acuzațiilor de corupție și terorism constituie indicii clare ale politizării cazului său;

(D) arestarea dlui İmamoğlu se înscrie în tendința actuală de arestări și destituiri ale primarilor din opoziție, un exemplu fiind înlocuirea a 14 primari aleși cu administratori numiți de stat de la alegerile locale din martie 2023;

(E) această practică de revocare a primarilor din opoziție a fost condamnată ca fiind incompatibilă cu democrația locală de CoR, prin avize succesive, Comisia Europeană, Parlamentul European, Congresul Autorităților Locale și Regionale și Comisia de la Veneția a Consiliului Europei;

(F) Turcia a utilizat în mod sistematic legile privind combaterea terorismului pentru a viza funcționari aleși, politicieni din opoziție și apărători ai drepturilor omului, astfel cum au remarcat raportorul special al ONU și Comisia de la Veneția;

(G) în calitate de țară candidată la aderarea la UE, se preconizează ca Turcia să adere la cele mai înalte standarde de democrație și de stat de drept. Democrația locală și guvernanța eficace pe mai multe niveluri, indiferent de afilierea politică, reprezintă o componentă fundamentală a acestor standarde;

1. condamnă cu fermitate arestările și detențiile liderilor opoziției locale, inclusiv în cazul primarului Istanbul, Ekrem İmamoğlu. Acestea constituie o încălcare gravă a normelor democratice și o nerespectare flagrantă a voinței electoratului. Vizarea sistematică a politicienilor din opoziție amenință bazele societăților democratice;

2. îndeamnă autoritățile turce să elibereze imediat primarul orașului Istanbul și alți politicieni din opoziție deținuți din motive politice și invită autoritățile să înceteze toate urmăririle penale motivate politic și presiunile nejustificate asupra autorităților locale. Asigurarea echității și imparțialității sistemului judiciar este esențială pentru menținerea încrederii publicului în instituțiile democratice;

3. își exprimă solidaritatea cu toți liderii locali care se confruntă cu presiuni și persecuții nejustificate; recunoaște rolul esențial al acestora în reprezentarea voinței democratice a electoratului și subliniază necesitatea de a le proteja independența; include, în declarația sa de sprijin, populația din Istanbul și toți cetățenii din Turcia angajați față de viitorul democrației locale, după cum o demonstrează prezența foarte ridicată la alegerile locale;

4. este alături de cetățenii din Turcia, care demonstrează pentru democrație și subliniază importanța libertății fundamentale de întrunire și de exprimare; îndeamnă autoritățile publice să pună capăt oricărei forme de represiune împotriva demonstranților și jurnaliștilor;

5. subliniază impactul negativ al acestor arestări și al altor încercări ale guvernului central de a limita puterea și resursele localităților conduse de primari din opoziție asupra calității, transparenței și responsabilităților guvernanței locale. Slăbirea instituțiilor municipale afectează în mod negativ viața de zi cu zi a milioane de cetățeni din Turcia.

6. salută apelul adresat de Parlamentul European în rezoluția sa referitoare la recenta demitere și arestare a primarilor din Turcia [2025/2546(RSP)] ([1]) Înaltului Reprezentant/vicepreședintelui Comisiei Europene, prin care se solicită luarea de măsuri restrictive împotriva funcționarilor turci care își asumă rolul de administrator și împotriva celor care îi numesc; îndeamnă Înalta Reprezentantă și vicepreședintă a Comisiei Europene să ia în considerare impunerea de măsuri restrictive în cadrul regimurilor mondiale de sancțiuni ale UE în materie de drepturi ale omului;

7. sprijină solicitările Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei din declarația sa din 27 martie 2025 intitulată *„Concedierile primarilor din Turcia”*;

8. îndeamnă Comisia Europeană și Consiliul să reconsidere orice acțiuni viitoare legate de procesul de aderare a Turciei, având în vedere nerespectarea în prezent de către guvernul turc a criteriilor esențiale pentru aderarea la UE; subliniază că regresul continuu în ceea ce privește drepturile fundamentale ar trebui să conducă la o revizuire a participării Turciei la programele financiare și instituționale ale UE;

9. o delegație a Comitetului European al Regiunilor se va deplasa în Turcia și îl va vizita pe primarul din Istanbul aflat în închisoare, Ekrem İmamoğlu, exprimând astfel în mod concret solidaritatea și sprijinul Comitetului pentru toți responsabilii politici locali turci încarcerați;

10. își reafirmă angajamentul față de promovarea și protejarea democrației locale în Turcia, un partener strategic al UE și o țară candidată la UE; se angajează să continue colaborarea cu liderii locali aleși în mod democratic din Turcia prin intermediul grupului său de lucru privind relațiile cu Turcia, pentru a se asigura că principiile democratice sunt respectate și susținute la nivel local;

11. încredințează președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție de urgență Comisiei Europene, Parlamentului European, Înaltului Reprezentant/vicepreședintelui Comisiei Europene, președinților ungară, poloneză și daneză ale Consiliului UE, precum și autorităților turce și de a se asigura că rezoluția este tradusă în limba turcă.

Bruxelles, 3 aprilie 2025.

Președinta
Comitetului European al Regiunilor
Kata TÜTTŐ

([1]) https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2025/2546(RSP).